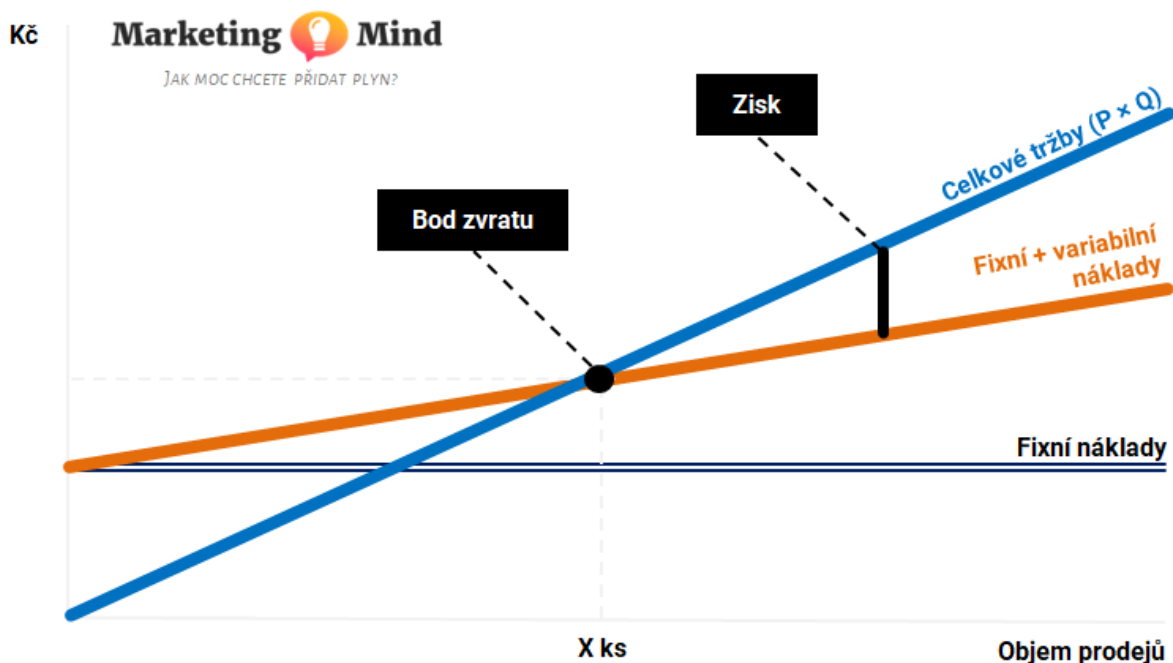

Pokud něco prodáváme, dostáváme za to zaplacené. **Celkové tržby** s rostoucími prodeji rostou. Pro zjednodušení předpokládejme, že lineárně. To je modrá přímka. Zároveň nám vznikají i nějaké **náklady**. Jejich druhů je celá řada, pro jednoduchost uvažujme jen dva typy: **fixní** (nemění se s objemem produkce, např. pořízení počítače, připojení k internetu, nájemné, ...) a **variabilní** (ty se s objemem produkce mění, např. jde o nakoupené součástky, papíry, tonery, cartridge, elektřina, atd.).

Místo, kde se potkávají náklady s výnosy

Celkové náklady jsou souhrnem fixních a variabilních (proto nezačínají na ose Y v nule, ale na úrovni fixních nákladů). V určitém bodě se přímky nákladů a výnosů protnou. To je **bod zvratu**. Jejich vertikální rozdíl pak zobrazuje dosahovaný zisk pro danou úroveň produkce.

Graf bodu zvratu

Interpretace výsledku: objem produkce a Kč

Bod zvratu ve své klasické podobě informuje o tom, jaké *množství produkce* je nutné prodat, aby se začal tvořit zisk. Jde tedy v podstatě o objemový ukazatel. Bod zvratu udávaný v Kč tak v podstatě znamená hodnotu 0. Jak uvidíme dále ve vzorci, do výpočtu je možné také zakomponovat požadovanou míru zisku (v Kč). Díky tomu se po ose X (objem prodejí) v grafu budeme posunovat doprava a výsledné Q (X ks) bude vyšší než u „klasického“ bodu zvratu, kde je zisk roven nule.

Bod zvratu: vzorec pro výpočet

Základní výpočet bodu zvratu není nijak komplikovaný. Stačí dát dohromady **cenu**, **náklady** a popřípadě také **požadovaný zisk**. Výzvou však je dostat se k těmto agregovaným proměnným. Data pro dílčí výpočty se získají pomocí finanční analýzy, s využitím podkladů z účetnictví. Kvalitní finanční řízení považuje analýzu bodu zvratu za naprostou nutnost. Nejde tedy jen o „nějakou poučku z mikroekonomie“ či „teoretické cvičení“.

celkové tržby, obrat

$$\text{zisk} = \text{cena} \times \text{prodané množství} - \text{celkové náklady}$$

$$\text{zisk} = P \times Q - F - VC \times Q$$

kde...

P = cena produktu

Q = množství

F = fixní náklady

VC = variabilní náklady (na jednotku produktu)

$$Q (\text{bodu zvratu}) = \frac{F}{P - VC}$$

kde...

Q = množství

P = cena produktu

F = fixní náklady

VC = variabilní náklady (na jednotku produktu)

$$Q (\text{bodu zvratu se ziskem}) = \frac{F + \text{zisk}}{P - VC}$$

kde...

Q = množství

P = cena produktu

VC = variabilní náklady (na jednotku produktu)

zisk = požadovaná úroveň zisku

Postup výpočtu bodu zvratu (vzorec)

Příklad z praxe: bábovka

Co je bod zvratu v praxi si můžeme ukázat na *modelovém příkladu*. Představme si, že chcete rozjet cukrářskou výrobu. Jak zjistíte, kolik musíte prodat dortů, abyste začali tvořit zisk?

1. Reálné zvážení kapacity
2. Analýza cenových podmínek
3. Soupis všech nákladů
4. Výpočty a modelování

- Předpokládejme, že celkové vstupní náklady budou činit 250.000,- Kč.
- Cenu dortu stanovme na ....,- Kč
- Variabilní náklady na 1 dort = 100,- Kč

Bod zvratu = ... dortů [výpočet: $250.000 / (.... - 100)$].